

V Jugoslaviji je premalo poštne uradništva

Kongres poštne uradništva v Ljubljani — Njihova organizacija šteje 3789 članov

Ljubljana, 21. junija. Včeraj so se zbrali v Ljubljani uradniki poštne, telefonske in brzojavne stroke iz vse države, da prisostvujejo kongresu svoje organizacije, ki se je pričel ob 9. dopoldne v dvorani Delavske zbornice. Kongres je imel svoj pomen tudi v tem, ker so se ga udeležili z močno delegacijo bratje Bolgari, ki so prispele iz v soboto zvečer in katerim so predčili naši poštne uradniki na ljubljanskem kolodvoru ropel in priščen sprejem.

Udeležence kongresa je pozdravil predsednik združenja Dragoljub Mihajlovič, zlasti toplo pa razne predstavnike oblasti. Za njim je spregovoril v imenu poštnega ministra načelnik Šarič, ki se je med drugim v pozdravnih besedah Bolgarom spominjal tudi zgodovinskega dela blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra Zediničja in bolgarskega kralja Borisa. Zborovalci in bolgarske goste sta pozdravila še predsednik ljubljanske sekcije g. Sturm in mestni svetnik Salehar, a v imenu Bolgarov se je iskreno zahvalil za pozdrave predsednik bolgarske zveze Marinov.

S kongresa so bile poslale vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., pozdravne pa Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in ministru pošte dr. Kaludjeriču. Zborovalcem so bila razdeljena tiskana poročila o delu upravnega odbora, nato pa je bilo prečitano poročilo verifikacijskega odbora, iz katerega je razvidno, da je v organizaciji včlanjenih 3789 uradnikov. Tiskano poročilo uprave napoveda, da je upravni odbor mnogo delal za izboljšanje položaja poštne uradništva, interveniral v 387 primerih glede pokojnin, napredovanj, premetstev itd. V splošnem ugotavlja poročilo, da je v vsej državi premalo poštne uradništva. Sicer je res, da je v novem budžetu število osebja povišano za 170, vendar je tudi to premalo, zlasti zato, ker se snuje nova direkcija v Banjaluki, ki bo potrebovala mnogo osebja. V poročilu utemeljujejo poštari zahtevo po povišanju števila osebja, da se določi maksimalna delovna obremenitev za vsakega nameščenca, da se sistemizirajo službena mesta, da se normirajo zdravstveni pogoji za sprejem narasčaja in da se končno z zakonom zagotovijo 40-urni tedenski delovni čas. Poročilo vsebuje tudi statistiko lani obbolelega članstva. Zaradi preobremenitve je lani obbolelo 5640 članov, torej točno polovica. Obsežno obravnavo poročilo tudi znižanje prejemkov državnih uradnikov, pri čemer so bili najbolj prizadeti uslužbenci z najnižjimi prejemki, ki jih je baš med poštami uslužbenci ve-

liko. V zvezi s tem zahtevajo poštari, da se za njihovo stroko in osebje izda poseben zakon, kakor to zahteva specialen značaj poštne službe.

Uprava je kongresu pripravila tudi več predlogov glede okrevanja v Kaštelu Lukšiču in Vrnjački Banji, da namreč prevzame prvo Zdrženje uradnikov, drugo pa Zdrženje zvanjnikov in služiteljev, a ljubljanski sekciji naj se da na razpolago za zgradbo okrevališča na Pohorju 200.000 din itd. Proračun za novo poslovno leto predvideva 702.600 din izdatkov in toliko tudi dohodkov.

O poročilu uprave se je razvila živahna debata, v katero je poseglo več delegatov iz raznih krajev države, ki so večinoma govorili o težkem gnotnem položaju poštne uradništva ter zahtevali povišanje plač, deloma so pa tudi kritizirali delo uprave. Slovenski delegati Ferdo Nadrah, Bernot in predsednik celjskega pododborja Gams so orisali razmere v Sloveniji, ki so še bolj žalostne kakor v drugih delih države, saj se je ravno pri nas v zadnjih letih znižalo število osebja za 10% od leta 1913, do čim je promet baš v letih redukcije osebja na ozemlju ljubljanske pošte direkije znatno narasel in je baš v Sloveniji pošta visoko aktivna. G. Nadrah je tudi poudarjal, da čaka v Sloveniji 56% uradništva na napredovanje. Tudi pri nastavljanju dnevniharjev je bila Slovenija zastopljena, kajti nastavljenih je bilo le 6, po ključu pa bi jih moralo biti 30. Naši delegati so v svojih govorih zahtevali, da se pri investicijah za javne poštne zgradbe v večji meri upošteva tudi Slovenija. Ponekod so potrebni novi higienski lokali, a Ljubljana potrebuje kolodvorsko pošto, saj sedanja že davno ne ustreza več zahtevam sodobnega prometa.

Kongres je trajal ves dan in so govorili številni delegati iz vseh krajev države. Bolgarski poštari so se popoldne z avtobusi odpeljali v Kamnik. Zvečer je bila v spodnji dvorani hotela Miklič skupna večerja. Davi ob 8. se je kongres nadaljeval z debato o poročilu uprave, ki je trajala vse dopoldne in v katero so posegli številni delegati. Debatu je bila zelo hrupna, mestoma prav burna, zlasti s strani zastopnikov opozicije, ki so ostro gajali delo uprave. Kongres se bo nadaljeval popoldne in tudi jutri. Na kongres pride jutri tudi pomočnik ministra pošte g. inž. Ratajc.

Bolgarski gostje so se davi z avtobusi odpeljali na Bled, en del jih pa prisostvuje kongresu.

Tisočak v telovniku

Kmetiška burka, ki bo dobrodošla podeželskim odrom

Ljubljana, 21. junija. Maks Real in Maks Ferner sta napisala kmečko burko v treh dejanjih, ki jo je prevedel Pavel Golja. Burka ima tendenco, da pokaže resnico pregovora »Kdor drugemu jamo koplje, sam pade vanjo«.

Bogati kmet Blažon je v pianosti onesnažil svojo obleko in jo poslal krojaču Iglju očistiti in izlikati. V telovniku pa je porabil jurja, tisočak. Iglju najde bankovce. A prav tisočak je dolžan Blažonu, ki grozi Iglju, da mu pošne bajto z vsem svetom okoli nje na boben, ako mu pošne vrne ali pa naj z njim poravnava svoj dolg. Iglju je trajno žejen, zato poseda trajno v krčmi ter se vrača domov ali z opico ali z mačkami. Tudi z najdenim Blažonovim tisočakom odhiti v krčmo, kjer mu dajo pijačo na kredo, ker tisočaka ne more izmenjati v drobiž. Tako se vrne Iglju zopet hudo pijan domov, leže, zaspi in sanja, da ga preganja policija ali orožništvo, ker je utajil najdeni bankovci. Ker pa Iglju ni le hudo pijanec, nego tudi velik moralist, vstane tisočak, ko se zbudi hitro na zati v telovniku. Toda v svojem mačku je vtaknil bankovce v napaden telovnik.

Delavec Potonček je bil po stricu podedoval obleko in jo dal Iglju preprokati. Ta Polonček najde v svojem (stricem) telovniku tisočak in veri, da ga je z obleko vred podedoval. Ko pride, da bi Iglju plačal zaslužek, mu seveda krojač bankovca ne more izmenjati, toda hkratu zve, da potrebuje Iglju prav tako tisočak za Blažona, sicer mu zapoje boben. Delavec Potonček je njen in s pravilno širokim kavalarstvom posodi Iglju tisočak, da iz plača krutega upnika Blažona.

Igljuve hči Mikička pa je revna pošna odpravica v vasi in se ljubi z Andrejem, sinom bogataša okruženca Blažona. Pravkar se objemata, ko ju v Igljuve bajti zaloti Blažon. Seveda podivja, saj je sinu edincu že izbral bogato nevesto; mogoče zahteva, da se mu Andrej pokori in da mu Iglju plača dolg. Andrej izjavi, da se očetu pokori v vsem, le ne v ljubezni in ko ga bo vzel za ženo, Iglju pa osebno vrne tisočak in ga vrže iz bajte.

Tedaj nastopi Jacek. Igljuve pomočnik, ki je bil doslej le vedno lačen saljavec in klepetec, kot glavna osebnost in povzročitelj tretjega dejanja in kot razvezovalce vseh vozlov. Blažon, ki je žejen, da pili iz steklenice slatino, češ da je domača voda. Saj je voda res iz bližnjega slatinskega zdravilišča, ali Blažon ga razume, da je iz Igljuvega vodnjaka. Bogataš se ta ko polakomni po novi slatini in se po pritisku Jakea in Igljuve žene Barbe pogodi s krojačem, da mu odkupi bajto z vrtičkom in vodnjakom za 100.000 Din. Zakaž Blažon upa na tihem, da bo z novo slatino zaslužil milijone. Sele po sklenjeni pogodbi da Blažon preiskati vodnjak. Takrat se izkaže, da je v vodnjaku čista goraka voda in da je dal kmetično raziskati slatino iz steklenice, ki mu jo je dal Jacek. Blažon divja, da je osleparjen, toda pogodba za 100.000 velja, ker mu ni nihče dejal, da je v steklenici voda iz vodnjaka. V tej stiski se Blažon vda in dovolji, da mu sin Andrej vzame Mikičko poštaro za ženo. Iglju se kavalarstvo odpo ve pogodbi in bajto mu ostane z vodnjakom vred. Mikička postane mlada Blažonka, Iglju z Jakcem in Barbo bo pa nadalje gojili rožice, popival in veseljačil ter muzical, a prodajal tudi slatino. Zakaž tri metre od vodnjaka je vendar izvir prave slatine.

Pravilno naivna in do skrajnosti primitivna burka spada v vrsto burk »Vee-la božja pot« in »Korajža velia« ter bo našla po podeželskih odrih morda igratce in hvaležno publiko.

Tudi v Ljubljani je našla nekaj občinstva, ki se je zabavalo in smejala, ker ne zahteva niti duhovitosti niti verjetnosti, niti idej niti originalnosti v snovi ali v značajih, temveč hrepeli po komiki in humoru kakršnekolikvalitete.

Nekaj drugega, izbirnega občinstva pa ni bilo zadovoljno niti s predstavo, ki je pogrešala Cesarja v največji vlogi vedno pijanega in mačkastega krojača Iglja. Gre gorin, ki se je za to vlogo žrtvoval, se je polil večinoma brez uspeha. Prisiljena je bila tudi Barba Rakarjeve in se je zamašila tridila za svojo vlogo. Topla, naravna in simpatična Mikička je M. Boltarjeva, izvrstno je podajal poredneža Jaka Daneš, bogataša Blažona je igral ustrezljivo Bratna. sina Andreja kakor vedno neprijetno in naturno Stupica, Polončka Pianeky in delavca vodnjakarja Vertin.

Tako smo odpravili tudi zadnje, menda najbolj skromno dramsko novost v preloženih inscenacijah, ki se je poslužila menda simbolične pajčevine, obehšen marel in najrazličnejše vztrajave.

In zdaj želimo dobrotno marljivo in v zvezi no produktivni drami le še najlepših, osežljivih in okrepilnih početnih.

Fr. G.

Iz Ljutomera

— Kopalšče v Radgoni. Agilno otepsevalno društvo v Radgoni je prevzelo v svoje nadzorstvo kopalšče ob Muri. Cene so stedeče: odrasli 1 Din, deca 0,50 Din, mesečna izkaznica za odrasle 15 Din, mesečna izkaznica za deca 7,50 Din, kabina 2 Din, za vsakega nadaljnega pa 1 Din, najemnine kabine za en mesec je 30 Din.

— Nov grob. V bolnici v Murski Soboti je umrl Rupert Pučko, sin železničarja v Radgoni. Pred dnevi je padel s koleca ter dobil manjše praske. Pri tem si je zastrupil kri. Zdravniška pomoč je bila prepozna. — V Radgoni je umrl tudi Fran Degen, ki je bil le malo časa v pokoju. Bil je dober človek, kremenit značaj in vester uradnik. Bil je zelo priljubljen, kar je dokazal tudi njegov pogreb.

— Napredovanje. V višjo skupino je napredoval g. Ciril Droic, upravnik pošte v Krizevcih pri Ljutomeru.

— Zaščita ljutomercana. Za zaščito ljutomercana je sestavljena komisija, ki bo začela s svojim delom 23. t. m. Prijavitelne vinograde bo pregledala in ugotovila lege nasadov, parcele in važne okoliščine. Vinogradniki, ki se še niso prijavili zaradi zaščite svojega vinskega pridelka, naj store to čim prej.

— Neznani utopljenec. V Ortni nad Apačami so našli v Muri truplo neznanega moškega, ki je bilo že nekaj mesecev v vodi. Utopljenec je star približno 35 let. Kdo je ni bilo mogoče dognati.

— Smrt otroka v jami. V Kunovi pri Negovi je imel posestnik Rakusa pred hišo dva metra dolgo in skoraj meter globoko cisterno, ki je bila odprta. Pa je padel v njo dveletni Flajšingerjev otrok in uonil. — Kako se pospešuje del sokolstva. Sokol v Radgoni je pred meseci zaprosil občino Radgono, da bi mu dovolila na občinskem prostoru, kjer so se prirejale vsa leta sokolske lombe, to tudi letos. Na to

prošnjo pa je društvo prejelo šele sedaj negativno odgovor s utemeljitvijo, da se prostor na lombe ne odstopi iz principa. Kakšen je ta princip, pa občinski svet ne poveča. Izrazno bi naša tudi to, da Menda mis uporabi tega izraza, da ne bi vedeli, kaj pomeni. Tolaj naš vsaj to. — Tihotopca so ujeli. Orožniki, ki opravljajo službo v vlaku od Radgone do Ljutomera, so v vlaku prijeli dva sumljiva moška, nekoga Lončarja Roka iz Maruševca in Kolarja Mirka iz Varadžina, ki sta imela pri sebi precej vtihovalnega blaga in sicer 9 kg saharina, 50 vžigalnikov, 8 paketov igralnih kart in 1 kg vžigalnih kamencov. Robo sta imela v aktovki in deloma po žepih in za pasovi. Orožniki so jih izročili radgonski carinarnici.

Sprememba posesti

Ljubljana, 21. junija. Posestnik dr. Kaiser Rudolf, Groharjeva ulica št. 8, je prodal mestni občini ljubljanski 40 kvadratnih metrov od svoje parcele v Groharjevi ulici po 150 din za kv. meter. Prodano zemljišče je namenjeno za cesto. Mestna občina ga je potrebovala za regulacijo »Groharjeve ceste na Mirju«. — Novinar Franc Josip Knaflič je prodal svojo hišo in pripadajoče zemljišče Sadarju Antonu in ženi Nežiki iz Semovega pri Rajhburgu za 60.000 din.

— Živahno so kupčije z nepremičninami v ljubljanski okolici. Posestnik Lampelj Luka iz Podmolnika št. 19 je odstopil del svojega posestva (travniki in gozdi) posestniku Anžiču Mihi iz Dobruj za del njegovega gozda. — Občina Ježica je prodala orožniškemu naredniku Vrolihu Jespu, Stožice št. 50, parcelo s hišo na Ježici za 65.000 din. — Škrjanec Franc, posestnik v Ponovi vasi št. 41, je prodal pos. sestnikovo sntu Kanduncu Antonu z Brezja št. 2 pri Grosupljem parcelo v katastru občini Stranaka vas za 2500 din.

V zadnjih dneh je bilo vknjiženih več posejil od 15.000 do 26.000 din. Najvišji znesek, ki je bil vknjižen na posestvo za dovoljeni kredit, je znašal v preteklem tednu 250.000 din. Dala ga je neka posojilnica nekemu ljubljanskemu tovarnarju. Izbrisanih zastavnih pravic je bilo manj. Izbrisan je bil vknjižen dolg nekoga ljubljanskega umetnika v znesku 33.000 din, ker je bil v celoti poravnal.

Naše »ledališče«

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 21. junija: Tisočak v telovniku. Red B.

Torek, 22. junija: zaprto.

Sreda, 23. junija: Tisočak v telovniku. Red Sreda.

Četrtek, 24. junija: zaprto.

Petek, 25. junija: Tisočak v telovniku. Red Četrtek.

Sobota, 26. junija: Tisočak v telovniku. Red A.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 21. junija: zaprto.

Torek, 22. junija: Ples v maskah. Red A.

Sreda, 23. junija: zaprto.

Četrtek, 24. junija: Čar Kalojan. Red Četrtek in red C.

Petek, 25. junija: zaprto.

Sobota, 26. junija: Prodana nevesta. Izven.

★

Vse, ki se zanimajo za vprizoritev »Prodane neveste« v isti zasedbi kot je bila na gostovanju, opozarjamo, da se ponovi opera 26. t. m. v soboto kot predstava izven abonmna tako, da bodo imeli vsi, ki zadnjič niso dobili vstopnic, priliko, da si ogledajo delo, ki je imelo na gostovanju tako izvanreden uspeh.

Četniki so zborovali

Ljubljana, 21. junija. Udruženje četnikov v Ljubljani je imelo v petek v gostini Marinsk, Prečna ulica 6, izredni občni zbor. Članstvo se je v polni meri zavedalo svoje nacionalne četniške dolžnosti ter se je polnoštevilno udeležilo zbora. Ker je bil vestni in agilni posestnik četniškega podpredsednik Bekš Srečko 7. t. m. nenadoma prenehan v Ribnici, se ni mogel udeležiti zborovanja, zato je pooblastil tajnika Masleta Ivana, da vodi zborovanje.

Tajnik Ivan Masle je otvoril izredni občni zbor ter prečital navdušen in jednat dopis agilnega in priljubljenega poslovno-dečnega podpredsednika Bekša Srečka »Poziv četnikom«, ki ga je vse članstvo sprejelo z navdušenjem in plaskanjem. Nato je podal svoje obširno tajniško poročilo o vsem poslovanju, iz katerega je bilo razvidno, da je četniška organizacija zelo agilna, nacionalna in neuklonljiva in je bil sedanji odbor povsem na svojem mestu, da je opravil organizacijo na sedanjo višino, čeprav jo je prevzel v zelo nepopolnem stanju. Zelo jasno se je izrazil šentjakobskemu gledališkemu odru, ki je v korist četništvu priredilo igro Labirint ter o uredništvu »Slovenskega Naroda«, ki sta bila četnikom na roke, za kar jima je tem potom izrekel v imenu vseh najprišernjejo zahvala. Končno je pozval vse članstvo, da si danes izbere novo upravo, v katero bodo imeli popolno zaupanje, da jih pelje v nepolitichnem nacionalnem duhu naprej po začrtani poti četništva v boj za kralja Petra II. in nedeljivo Jugoslavijo proti vsem notranjim in zunanjim sovražnikom, ki jim je vse to tm v peti.

Blagajnik Pezdur Rado je podal poročilo o denarnem poslovanju. Iz njegovega poročila je razvidno, da je bila blagajna v zelo skrbnih rokah. Podgoršek Simon je se poročal o gospodarstvu, nakar je dobil beženo nadzorni odbor, ki je poročal, da je pregledal vse poslovanje in ga je našel v najlepšem redu, za kar naj se da upravi razrešnica.

Po desetminutnem odmoru je prišlo do volitve nove uprave. Postavljena je bila le ena lista, ki je bila soglasno sprejeta, in sicer: Radivoj Peterlin Petruška, predsednik. — Bizaj Franjo, podpredsednik. — Maše Ivan tajnik. — Pezdur Rado, blagajnik. — Ravnikar Albin, administrator. Odborniki: Rozman Maks, Poljšak Rafael, Podgoršek Simon, Medvedček Josip, Stanko Jug. Nadzorni odbor: Bekš Srečko, Kariz Albert, Pavlovič Jože, Velkavrh Anton in Grbec Franjo.

Tajnik Masle se je v imenu stare uprave zahvalil članom za vso podporo ter jih pozval, da novo upravo še bolj podpirajo.

nakar je prošil novega predsednika Petruška, da prevzame predsedniško mesto. Ko je novi predsednik Radivoj Petruška nasledil predsedniško mesto, ga je članstvo navdušeno pozdravilo. Zahvalil se je vsem za nastopanje ter objubil, da bo kot četnik nacionalist storil vse, kar je v njegovi moči za procvit organizacije. Pozival je odbor in vse članstvo, da ga podpira.

Končno je govoril še podpredsednik Bizaj Franjo, ki je omenjal poznano nacionalno sree Radivoja Petruške. Zelo mu je čim več uspeha in apeliral na vse člane, da stoji tudi njemu vedno krepko ob strani, nakar je predsednik Petruška zaključil občni zbor.

Življenje v Črnomlju

Črnomelj, 17. junija. Kopalna sezona je v polnem razmahu in tudi pri nas je lepo število tujecev. Kaj ču, saj je Belokrajina že od nekdaj bila priljučna. To dokazujejo tudi mnoge grašine v Belokrajini. Žal, da se ne najde strokovnjak zgodovinar, ki bi se na opisal našim zanamcem v spomin in pouk. Valvazorjeva knjiga žal ni došopna širši javnosti.

Letovisčarji najdejo pri nas dovolj razvedrila. Naše vinske gorice so zelo lepe, naši gozdovi audijo dovolj izprehodov in zaščite proti nezgodni letni vročini, naši bistri Dobljanka in Lahinja se združita pod črnomeljskim tromostovjem v eno reko Lahinjo, ki se izliva v Kolpo. Te naše reke gonijo lepo število mlinov in žag širom Bele Kraljine. S tem je bil tudi omogočen razvoj lesne industrije pri nas.

Dolga leta je Črnomelj pogrešal moder no kopalšče, pred leti ga je pa končno dobil. Zdad imamo krasno kopalšče v lepi legi za solnčanje in razne zabave. Le žal, da je oddaljeno skoro en kilometer od mesta. Temu pa ni kriva uprava kopalšča, temveč lesnogradnost lastnikov zemljišč, da ni bilo mogoče dobiti primerne ga stavbišča za zgradbo in bazene. Nekateri so se bali za svoje parcele, drugi za sadije. Ni se pa še našel podjelen človek, ki bi organiziral s primeram vozilom (kolonom) eventualno z malim motorjem prevažanje kopalcev od črnomeljskih molslov do kopalšča in nazaj.

Promet bi bil znaten, zaslužek bi imela kopalšče in prevoznik. Obenem bi se s tem preprečilo kopanje v reki Dobljanki, ki teče okoli Črnomlja in pobira vse odpadke iz mesta. Gladne se kopije v tej vodi, polni raznih odpadkov. To ni neumestna kritika, temveč gola resnica. Letos gradbena delavnost pri nas spi. Manjka denarja in podjetnosti, edino Sokol se je malo zdrnil s svojim zvočnim kinom.

Iz Celja

— Premestitev. G. Jože Sparhaki, uradnik pri sreskem cestnem odboru v Celju, ki je bil v zadnjem času dodeljen sreskemu cestnemu odboru v Gornjem gradu, je bil premeščen k sreskemu cestnemu odboru v Dolnji Lendavi. Sparhaki je celjski rojak in agilen sokolski delavec, ki ga bo Sokolsko društvo v Celju močno pogrešalo. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo uspehov in zadovoljstva!

— Vlomičec v zdravniškem stanovanju. Ko je bil zdravnik g. dr. Sava Aleksić v petek okrog 23. v svoji ordinaciji sobi poleg svojega stanovanja na Cankarjevi cesti, je nenadno čul, da je nekdo odprl vrata, ki vodijo iz veže v čakalnico.

Dr. Aleksić je hitro zaklenil vrata, ki vodijo iz ordinacije sobe v čakalnico, in nato se vrata, ki vodijo v stanovanje ter pometel po dva policijska stražnika. Predno pa sta stražnika prihitela, je neznan vlomičec skočil okoli čakalnice na cesto in izginil. Pri oknu na cesto je okrušil zid pri oknu in se ranil, o čemer so pričali krvavi sledovi. Odnesele ni k sreči ničesar.

— Nešreča pri delu. V petek je padel težak hrastov hloh na 5letnega hiapca Ferda Lebna z Bežigrada pri Celju in mu zlomil levo nogo Lebna so prepeljali v celjsko bolnico.

— Zrtve napadcev. V Marijagradcu so neki fantje napadli 25letnega posestnika kovega sina Karla Rezca iz Laš pri Sv. Lenartu in ga močno poškodovali po glavi. Rezec se zdravi v celjski bolnici.

Iz Maribora

— Razvrtje sokolskega prapora v Studeneh. Včeraj popoldne je bila v Studenecih pri Mariboru lepa sokolska slovesnost. Vrh narasčajniki so ponosni, ker so dobili sokolski prapor, ki so ga včeraj svetlo razvili. Po razvrtju so sledili nastopi posameznih sokolskih edinic studenskega kola. Eksaktno izvedene vaje so pokazale izredno žilavost tankajšnjih Sokolov. Po telovadnem nastopu se je razvilo na telovadišče lepo sokolsko rajanje.

— Zidovska konfirmacija po 457 letih v Mariboru. V petek je opravil mariborski židovski rabin dr. Roth konfirmacijo sina tukajšnjega industrijalca Karla Rosnerja. Slovesnost se je vršila v improvizirani kapelici v tovarnarjevem stanovanju. Ta židovska konfirmacija je dogodek, ker je doslej to prva po 457 letih.

— Poplava na Murpolju. Zadnji nativi so povzročili tudi katastrofalno poplavo ob reki Muri, ki je poplavlja vso okolico. Cesta Maribor—Murska Sobotla je na mnogih mestih še sedaj pod vodo in opravljajo promet z brodrom. V Murski Soboti je voda zalila mnoge kleti in je škoda precejšnja.

— Kdo je ugrabil deklico. Ves prestrašen in obupan je prišel včeraj na policijo vinčar Ivan Mulec z Jarenjskega vrha in prijavil, da je iz neke trgovine na Glavnem trgu, kjer je nekaj kupoval, videl, kako je neznan moški odvedel njegovo 8letno hčerko Terezijo, ki ga je čakala pred trgovino. O tem je takoj obvestil stražnika, ki pa skrivnostnega ugrabitelja ni mogel izslediti.

— Neznano kam je izginil že pred nekaj dnevi 10letni vinčarjev sin Ivan Roje iz Drazogre. Detek se potika nekje po Mariboru, kjer so ga videli, da berači. Včeraj je policija iskala izgubljenega sina po vsem mestu, toda iskanje je bilo brezuspešno.

— Zborovanje Narodne odbrane. Včeraj dopoldne se je vršil v Mariboru občni zbor Narodne odbrane, ki ga je vodil predsednik dr. Dolar. Vsa poročila so dokaz izredne delavnosti te nacionalne organizacije, ki skrbi zlasti za narodno obrambo do lo ob naši severni meji. Številni izleti ob meji so s pomenjo in slovesno besedo že bolj utrdili obmejno prebivalstvo v jugoslovenski samozavesti.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 21. junija katolicani: Alojzij, Vekoslav.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matice: Osamljena žena.

Kino Ideal: »Bog iz pekla«.

Kino Sloga: Romeo in Julija.

Kino Union: Otok smeha.

Kino Moste: Gangsterji v zraku in Vampir Pariza.

Kino Siska: Tiran.

Glasbena Matica občni zbor ob 20. v Hubadovi pevski dvorani.

Ljubljanski Zvon občni zbor ob 20. Mestni dom.

I. sklepna produkcija konservatoristov ob 18.15 v veliki Filharmonični dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 48. Trnkoczy ded. Mestni trg 4, Ustar, Šelenbergova ulica 7.

Iz Kranja

— Matura. Osmi gimnazijski razred je letos obiskovalo 30 rednih in 3 izredni učenci. Od teh je bilo pripuščenih k maturi 23 (21 fantov in 2 dekleti). Maturu je napravilo 16 učenecv in učen in sicer eden z odliko, 9 s prav dobrim, 6 pa z dobrim uspehom. Dva učenca sta bila zavrnjena za celo leto, 5 pa jih ima popravne izpite. Izpit so napravili sledeči: Bergant Valentin, Česenj Marko, Dolenc Marjan, Elkar Milan, Hribar Mirolav, Jan Josip, Kern Franc, Lovšin Anton, Papler Alojzij, Pogačnik Vid, Rosenstein Karel, Savnik Slavko, Šiška Gabrijela, Šmitek Anton, Trebušan Anton (z odl.) in privatistka Šušteršič-Pfeifer Jelka. Ministrski odposlanec pri maturi je bil g. dr. Lovro Sušnik, načelnik prosvetnega oddelka. Višji tečajni izpit je trajal od 10. do 16. junija, 17. jun. pa se je pričel nižji tečajni izpit, ki bo trajal do prihodnje srede 23. t. m. Priglasenih je okrog 80 učenecv in učenik. — Splošna klasifikacija na zavodu je bila leto zelo stroga. Abiturienti so imeli poslovnih veče v četrtek pri »Jelenus« in so se ga udeležili tudi g. ravnar dr. Dolar in gg. profesorji. Izbrati pravo prvo in življenje bo za mlade fante sedaj prvo in glavno vprašanje.

— Solo že grade. Kakor je bilo napovedano, so ta teden res pričeli za pokopališčem s prvimi deli za zgradnjo nove ljudske šole. Na stavbišču je zaposlenih že precej delavcev, ki kopljejo temelj in vrše razna pripravljala dela. V surovem stanju mora biti zgradba do jeseni pod streho. Tako bo Kranj končno vendarle imel novo šolo, katero tako nujno potrebuje.

— Prvi letovisčarji so

DNEVNE VESTI

— Mezdno gibanje strojnikov. Zveza strojnikov, podružnica v Ljubljani je poslala Zvezi industrijev osnutek kolektivne pogodbe za strojnikove in kurjače. O zahtevah strojnikov smo že poročali in mišljamo, da ne bodo naleteli na prehod odpor. Zveza industrijev je odgovorila, da je razposlala osnutek kolektivne pogodbe podjetjem, ki za bodo proučila. Pogajanja za sklenitev pogodbe še niso sklenjena, pač pa so nekateri podjetja pokazala razumevanje za sklenitev kolektivne pogodbe po osnuteku. Nekateri podjetniki so izrazili proti svojim uslužbencom strojnikom, da ne bodo nasprotovali podpisu kolektivne pogodbe, češ da že zaposlujejo strojnikove po delovnih pogojih, ki jih predpisuje osnutek pogodbe. Kaže, da bodo strojnikovi nasli razumevanje za svoje zahteve pri večini podjetij. Po nekaterih znakih lahko sodimo, da so strojnikovi pripravljali poslušati se zadnjega sredstva v mednem boju, ako bi zahtevali po sklenitvi kolektivne pogodbe naleteli na hud odpor.

— Zrelostni izpit so napravili na III. drž. rešalni gimnaziji v Ljubljani: Baš Uroš, Buh Franc, Cocron Friderik (oprosčen ustnega izpita), Čibež Vincenc, Čufer Karel, Dettler Ekhard, Devetak Miroslav, Fajdiga Milan (oprosčen ustnega izpita), Ferdin Ivan, Frumen Ernest, Haszklakiewicz Valdemar, Jeglič Protazij, Kaiser Franc, Klum Otmár, Kos Marjan, Leitgeb Vladimir, Lobnikar Albin, Mišić Mihael, Nadrag Janez, Novak Janko (oprosčen ustnega izpita), Račić Marjan, Rus Ernest, Scholz Leopold (oprosčen ustnega izpita), Sedlak Dušan, Soban Dušan, Srpan Ivan, Stare Zlatan, Slibar Mirko, Stefančič Pavel, Subić Stojan, Svigelj Anton, Tavčar Danilo, Trost Janez, Vahtar Zdenko, Vilfan Sergij (oprosčen ustnega izpita), Weiss Božo, Zaloker Maksimilijan, Zgonc Alojzij, Zver Avgust, Mežnaršič Silvester (privatist), Trček Stanislav (privatist).

— Ni poznal nevarnosti klanca. V smartnem pod smarno goro se je smoti hudo ponesrečil s kolesom elektrotehnik Ferdo Pirnat, stanujoč v Malgačevi ulici. Pirnat je pridrvel s kolesom po strmim klanecu, ki napravi površ se oster ovinek, naenkrat pa je odel s kolesa in treščil z glavo na trdo cestnišče. Nesrečenec si je izbil vse prednje zobe in si razlital čeljust. Ponesrečenec je nudi prvo pomoč zdravnik dr. Arko iz št. Vida, nakar so ga na njegovo odredbo nemudoma prepeljali v bolnico.

KINO IDEAL
Premiera pustolovnega filma
BEG IZ PEKLA
V glavnih vlogah:
Randolph Scott, Barbara Fritchie
Danes ob 16., 19. in 21.15 uri

— Nov grob. Včeraj jutraj je umrla v ženski bolnici ga. V. Vencelka Ana, rojena Poharec, soproga voznika elektricne cestne železnice, stara 33 let. Pogreb bo jutri v torek ob 17. iz Dravej, Rokova pot 159 na tamkajšnje pokopališče. Pokojnici blag spomin, preostali nam so žalje.

— Pod avto je padel. Ljubljanski revalci so bili včeraj popoldne pozvani v Komendo, kjer so naložili na reševalni voz 35letnega delavca Franceta Oražna s Stojice, ki se je tam težko ponesrečil. Oražen se je peljal s kolesom proti Kamniku, na cesti pa mu je privozil nasproti tovornjaku. Skušal se je prvo umakniti, baš tisti hip pa je pripeljal mimo drugi kolesar, ki je Oražna sunil, da je zavozil tik pred avto, ki ga je podrl. Avto je poškodoval Oražna na glavi in mu zlomil levo roko.

Regaska Platina
— Razne tatvine. Včeraj ponoči je bilo vlomljeno v mesarsko stojnico Jakoba Jesiha v Solskem drevovalu. Tat je odnesel nad 20 kg svinjine, 2 kg salam, 12 kg mašeti in 20 klobas ter napravil s tem 800 din škodo. Sodarju Antonu Moharju na Viču je nekdo ukradel 35 kg težko nakovalno, vredno 300 din. Iz avtomobila na Viktorja Popra, ki ga je pustil v soboto pred Cordiljevo graščino za trenutek brez nadzorstva, je nekdo ukradel riavo aktovko z raznimi toaletnimi potrebščinami. Lgatičnik je oškodovan za 300 din. Karlu Plestenjaku, stanujočemu v Hranjčinski ulici 11, pa je nekdo odnesel iz šrambe dve steklenici smrekovega likerja, vrednega 150 din.

— Zasedovan roparski morilec. Naše Varnostne oblasti so bile opozorjene na 32letnega roparskega morilca Pavla Misi, madžarskega državljanca po poklicu likovničarkega pomočnika. Misi je izvršil pred dnevi roparski umor nad Leopoldom Hirschbichom v okraju Salaberg, blizu Amstette- na v Avstriji in nato pobegnil v Jugoslavijo. Zasedovanj morilec se skriva najbliž nekje v okolici Maribora in ga orožniki pridno zasledujejo.

— Silno neurje nad Slavonskim Brodom. Včeraj popoldne je divjalo nad Slavonskim Brodom silovito neurje. Med nalivom je jela padati debela toča, ki je napravila veliko škodo v mestu in v okolici. Padala je dobre pol ure debela kakor oreh. Razbila je mnogo šip. Okolišči vinograde je pobila tako, da ne bo nobenega pridelka.

— Stiri žrtve plina v Zagrebu. Včeraj se je pripetila na periferiji Zagreba težka nesreča. Delavec Juraj Člekovič, njegova žena in njegov sin so se zastrupili s plinom, ki je uhajal iz greznice na dvorišču. Delavec Franjo Gomze je kopal na dvorišču jama. Spustil se je v njo in dvignil betonsko ploščo. Tako je odprl greznico. Člekovič je hotel na dvorišču svoje hiše nekaj popraviti na nj opozoril delavce na nevarnost. Gomze so našli na dnu jame onesveženega. Da ga reši se je spustil Člekovič v jama. Komaj se je na dobro sklonil naden se je tudi onesvestil. Za možem se je spustila še žena v jama, pa tudi ona se je onesvestila. Končno se je spustil v jama še Člekovičov sin Drago in tudi on se je onesvestil. Ko so vse štiri onesveščence potegnili iz jame so jih jeli obupati z umetnim dihanjem. Člekovičeva žena je pa kmalu izdihnila, dočim so druge tri prepeleli v bolnico.

— Prva muslimanka fotografirana. Včeraj je bila v Sarajevu proglazena za fotografiranje mojstra prva muslimanka, Emisa Karahasanović. To je prva muslimanka v naši državi in menda tudi v Evropi, ki se je posvetila fotografiki obrti.

Iz Ljubljane

— Iz Trgovine bodo v ponedeljek na Vir-dov dan ves dan zaprte, odprte bodo le trgovine s špecijalnim blagom in živili, ki pa morajo v času službe božje od 10 do 11 ure imeti zaprto. Na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. morajo biti trgovine zaprte. Združene trgovcev.

— Iz Več ljudnosti! Vjudnost v obče-vanju, posebno pa v javni službi je lepa in pa tudi potrebna čednost. Te pa očividno manjka nekaterim mitničarskim organom. Pritožbe so skoraj na dnevnom redu, zlasti se pritožujejo glede nastopanja mitničarjev avtomobilisti. Često se pripeti, da mitničarji odpravijo kovce na zadnji strani vozila brez vednosti vozača, kar ni dopustno. Če kje, je potrebna tudi pri izvrševanju mitničarske službe vjudnost in obzirnost. Medtem ko nagovori en organ vozača z neprimerno naglasnim »Koga mate«, namestu da bi vjudno pozval »Prosim za pregled tovarniškega blaga ali slično, že drugi organ odpira kovčge. Ne glede na to, da je to nedopustno, ne-vjudno in žaljivo, ima vozač v kovčgu lahko tudi predmete, ki se lahko pri tem pokvarijo. Kdo pa odgovarja, če se kovčgi med nadaljnjo vožnjo odpro in se ker jih ni mitničar dobro zaprl, izgube iz njih razni predmeti? Sekcija ljubljanskega Avtokluba je napravila zaradi postopanja nekaterih mitničarjev vlogo na magistrat, ki naj napravi red.

— Iz Brezobzirnost. V soboto dopoldne, ko si je neka podeželska žena na letu v Ljubljano ogledovala tičolite ribnik in la-bude, sta pridrvela od grada po klanec 2 mladeniča v najhujšem diru brez zavore na kolesih, kar je policijsko prepovedano.

K greči ni bilo nevarnosti, ki bi se pa lahko pripetila. Dijaška bosta naznanjena.

— Iz Ngrade za podučitke kolektarke krožne dirke, ki bodo prihodnje nedelje, so razstavljene v izložbi Jaxove trgovine na Gosposvetski cesti (poleg kavarne »Evrope«).

— Iz Vse, ki se zanimajo za razvoj glas-benega pouka, opozarjamo na nocojšnji produkcijo v veliki filharmonični dvorani, na kateri nastopijo solopjevski, klavirski in violinski gojenci ljubljanskega drž. konservatorija. Začetek ob 7. t. natančni spored v knjigarni Glasbene Matice. Prihod-nja produkcija je v sredo 23. t. m.

— Iz Črešnja pod — nagobčnikom. Ka-ko veliki prijatelj črešnji so Ljubljanci, vedo posebno vaščani na Orlihu. Zato mo-rajo imeti, dokler je kaj črešnji na dre-vesih, nočne straže. Še v večji nevarnosti so pa črešnje v Ljubljani, kjer so sicer črešnjeva drevesa zelo redka. Nekaj čreš-nej je v Rožni dolini, kjer je tudi neko drevo zavarovano na tako originalen način, da bi lahko o tem pisal znanj ameriški zbiralec neverjetnosti Ripley. Črešnja je namreč ograjena z žično mrežo. Na prvi pogled se zdi, da ima drevo nagobčnik.

— Dve zgodbi o siroti Metki
Ljubljana, 21. junija
Prva, ki so jo napisali pri »Slovenec«, je nekoliko sentimentalna, sicer pa sodo-bna, kajti pisano je, da dekletce, ki jo je prijel stražnik nekje pri kolodvoru v po-nedeljek, očitno ni prišlo domovrat v Ljubljano... ne zaigral kakšne paviljo-ne. Po tem poročilu je Metka prispela v Ljubljano nekje od Brežic, odkoder je ušla hudemu očimu, ki jo pretepa »po glavi in hrbtu«.

— Druga zgodba je povsem drugačna, če-prav gre za eno in isto »sirotico Metko«. Kaže, da je prva zgodba izmišljena od prve do zadnje črke. Morda si jo je izmi-silila »sirotica Metka«.

— Potepnica, ki se je potepala po mestu od sobote, dokler je niso zaprli, se ni pri-peljala v Ljubljano, saj je doma v Ljub-ljani. V renici ima očima, toda ne vemo, če je res tako hud kakor pravi Metka v tisti zgodbi, razen tega pa Metka, ki bo kmalu stara že 10 let, tudi ne uživa nje-gove jeze, ker je on nekje na Dolenjskem, ona je pa bila pri svojem stricu v Koleszi. Stric jo je vzel za svojo, ko je bila 6 let stara. Ker je pa bila precej muhava, jo je stric poslal nazaj k očimu. Vendar je imel stric vihravo deklico zelo rad, zlasti še, ker sam nima otrok, zato jo je vzel zopet k sebi. Naredila mu je že mnogo pregrevalec, že prejse čase jo je večkrat nenadno prijel, da je popihala z doma ter se potepala po cestah kakor predmetni fantalini. Prav tako je nakopala stricu in teti v soboto velike skrbi na glavo, ko jo je zopet popihala z doma. Rekla je, da pojde po pičo za pesutino in ker je te-ka doma bosa, se ni niti obula. Bosa je odrinila »v svet« in zvečer je ni bilo do-mov. Njena redniška sta javila na policijo, da se je Metka zopet odšla potepat. V so-vo to ponoči je neki neznanec pripeljal de-klenco v Koleszjo k sosedom Metkinega strica. Metka ni hotela povedati, kje je doma, pač pa je vodila neznanca k sosedu. Ko so jo pri sosedu sprejeli, je dejala, da poj-de sama domov in da je ni treba več spremljati. Domov pa ni prišla in stric ni niti vedel, da je bila v soboto ponoči že tako blizu doma. V ponedeljek so jo zapri-li. Ko je stric zvedel, da je policija našla Metko, se je obrnil na policijsko stražni-co, kjer so mu pa povedali, da so Metko poslali z izgončnim listom iz zaporu na magistrat k očimu na Dolenjsko.

— Mimogrede naj povemo, da je bila Met-ka ena najboljših učenk na šentjakovski dekliški šoli. »Sirotica« je torej zdaj na počitnicah na Dolenjskem pri očimu, kjer si lahko izmišlja še mnogo hujše zgodbi-ce od onih, ki jih je natvezla policiji.

Iz Litije

— Velik tabor litijske mladine. On dan je nastopila mladina litijske meščanske in ljudske šole pri pokrajinski oddaji v ljub-ljanskem radiju. Krajevni čimtelji so jo nagradili za pomembno tujsko prometno propagando. Zdej bodo pohiteli vsi go-de-ljuči — vseh je okrog 100 — na poletni-luž v okolico, kjer prirede piknik. Na mladinskem taboru bo sodelovala tudi vsa tukajšnja meščanska šola, ki se pod skrb-nim vodstvom ravnatelja meščanske šole pripravljajo za prvi nastop pred starši in prijatelji naše mladine. Izletniki nastopijo pri pikniku v Gradiških Lazih s telo-vadnimi, pevskimi, tumbaškimi in raz-novrstnimi tekmi in resnega in šaljivega značaja. Vsa sodelujoča mladina bo brez-plačno pogostena, za starše in ostale iz-letnike pa bo postrežba v gostilni g. Ver-biča. Litijske narodne dame in starši šol-

ske mladine so izjavili, da bodo podprli z denarjem in ječim mladinska bučeta. V do-kaz povezanosti litijske ljudske in me-ščanske šole s skavti tukajšnjega kralja Matjaža bo sodelovanje naših skavtov na nedeljskem taboru. Istega dne bodo skav-ti v Gradiških Lazih taborili in predvajali razne točke svojega tabornega programa.

Pereča vprašanja železničarjev

Iz obširnega referata oblastnega odbora UJNZB Ljubljana

Ljubljana, 21. junija.
Na seji oblastnega odbora UJNZB Ljub-ljana dne 15. junija je bil sprejet obširen referat »Kako rešiti pereča vprašanja želez-ničarjev« ki je bil poslan vsem merodaj-nim čimteljem oblastne železniške direk-cije v Ljubljani in upravam v Zagrebu, Subotici, Beogradu, Sarajevu in Splitu ka-kor tudi centralni upravi v Beogradu. Iz tega referata, ki naj zainteresira najmo-rnejše čimtelje narodnega gospodarstva v Sloveniji za prometno-gospodarska vprašanja pri železnici, posnemamo nekatere važne podatke.

Iz ekspozice prometnega ministra o pred-logu proračuna za leto 1937/38 je razvidno denarno stanje o dohodkih in izdatkih tega resora, in sicer so predvideni izdatki na 2.230.216.510, dohodki pa na 2.138.846.510 din. Primanjkljaj torej znaša 91.370.000 din. Ekspoze tudi navaja, da za ta primanjkljaj ni kritja iz dohodkov prometnega minist-rstva in da se bo moral kriti iz splošnih državnih dohodkov. Med temi splošnimi dohodki je pa tudi upoštevanih 300.000.000 od dohodkov prometnih podjetij za vozne takse. Na podlagi ekspozice odpade na do-hodke železnic od teh tak 294.000.000 din. Čisti dobiček uprave državnih železnic din 146.000.000, če pristejemo k temu še din 294.000.000 dohodkov od voznihs tak. do-bimo okroglo 440.000.000 din: za katere se lahko trdi, da tvorijo čisti dobiček državnih železnic. Iz tega čistega dobička se krijejo izdatki za vrhovno upravo vseh pro-metnih ustanov ter za primanjkljaje po-morskega in rečnega prometa, za gradnjo novih prog itd. v skupnem iznosu 238 mi-lionov dinarjev, tako da ostane od 440 milijonov dinarjev čistega dobička še vedno 202.000.000 din, ki jih prispeva prometno ministrstvo v osrednjo državno blagajno za splošne potrebe naroda in države.

Res je sicer — navaja ekspozo — da smo lahko zadovoljni, ker državne železnice v zadnjih letih s svojimi veliki dohodki iz-dajmo podpirajo glavno državno blagajno, ali na drugi strani ne smemo izgubiti iz vidika, da železnice uspevajo edino na ta način, ker se izogibajo velikega dela ob-novitve imetja, ki se polagoma izčrpa in mu tudi pada vrednost. To da mnogo mi-sliti, kajti če se bo postopalo tako tudi v bodoče uture propasti vse naše nacio-nalno imetje.

K temu ekspozici dodaja poročilo refe-rata, da je tudi osebe državnih železnic tako močno obremenjeno, slabo nagrajeno in izčrpano, da je upravičena bojazen o nerentabilnosti železniške imovine ter o materialnem in moralnem propadanju osov-bja.

Posledice tega nenormalnega stanja so: na aktivnih progah premalo prometnega osov-bja, ki je tudi preobremenjeno. Večina uslužbencev dela čez normalni osemurni delovnik in ne more izkoristiti z zakonom predvidevane letne dopuste. Pri 30-letnem službovanju znaša čas enega uslužbenca 100 do 150.000 delovnih ur in so torej le enkrat več izkoriščani nego drugi državni uslužbenci. Dohodki uslužbencev so zelo majhni za normalno zaposlitev, a še daleč ne odgovarjajo nagradam, ki bi bile po-trebne za nadurno delo. Druga posledica tega razmerja je tudi slabo vzdrževanje ob-stoječih prog, pripadajočih objektov, loko-motivskega parka itd. Vse te posledice so zlasti občutne za železnice na severu naše države, a najbolj izkoriščani in zapostavljeni so železničarji ljubljanske direkcije.

Referat navaja več predlogov za odpra-vno teh nedostatkov in sicer: 1. da se pri pomorski upravi uvedejo take takse, da bi pomorci kriti vse izdatke pomorske upra-ve; 2. slično naj se bo z rečno plovidbo; 3. gra-dijo naj se le proge, ki so nujno potrebne in rentabilne in vodi naj se taka politika, da železnice ne bodo v tekočem proraču-nu preobremenjene; 4. revidira naj se ren-tabiliteta prometa na vseh progah; tam, kjer so vlaki preslabo frekventirani, naj se njih število na posameznih progah in od-sekih zniža; 5. vozarsinska taksa, ki znaša sa-mo pri železniški upravi na leto okoli 294 milijonov din, naj se zniža ali pa sploh od-pravi v korist onih prog in železničarjev, ki so najbolj izkoriščani. Prej omenjeni

Skupni odhod izletnikov bo v nedeljo 27. t. m. ob 14. uri ispred postaja me-ščanske šole na Stavbah. Po sedanjih pri-javah se sodi, da bo udeležba staršev in prijateljev mladine obširna. Ker so vsa na-senu sistvu naklonjena društvu odpove-dala vse druge prireditve. Vstop k akade-miji na prostem je brezplačen.

Konec »niagarskega slapa«

Ljubljana, 21. junija.

Med ljubljanskimi posebnostmi je tudi tako zvani niagarski slap v Ljubljani pri Novem trgu. Pred približno tremi leti, ko je terenska sekcija poglabljala Ljubljanco med frančiškanskim mostom in Novim trgom, je zbetonirala na koncu odseka mo-gan jez, ki je zadrževal blato ter naplavi-ne v zgornjem delu struge, kjer struga še ni bila poglabljena, razen tega je pa tudi zelo dobro služil pri regulaciji delih sa-mih, ker je zapiral vodo.

Jeza zaradi tega niso podrli tudi pozne-je, ko je bila struga že regulirana v zgor-njem delu med Novim trgom in ustjem Gradašice. Ko je bila Ljubljana odprta, je voda drla čez jez in meščanom se je zde-lo, da gledajo Niagarski slap v miniaturi. Voda je tako hrumela, da se je slišalo po-noči do 2 kilometra daleč. Sečeno je vo-da zelo ogledala in izpodjedla jez, vendar bodo imeli delavci še precej dela, preden bodo razbili beton.

Davi so začeli postavljati v strugi nad jezo oder, da bodo po njem spravili iz nje material razbitega jeza. Če bo beton še zelo trd, ga bodo najbrž razstrelili. Ob jezu bodo morali še zbetonirati del struge. Oder jima bo pa lahko služil tudi za spravljanje blata in struge, ki ga je naplavljenega vzdolž vse tlakovane struge.

Radionoprogram

Sreda, 23. junija.
12:00: Plesi narodov (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13:00: Čas, spored, ob-vestila. — 13:15: Vsakemu nekaj (radijski orkester). — 14:00: Vreme, borza. — 19:00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura: Savez Sokola kra-ljevine Jugoslavije. — 19:50: Šah. — 20:00: Chabrier: Espana, rapsodija za orkester (plošča). — 20:10: Naša mladina in alko-hol (g. Volko Jagodič). — 20:30: Prenos s Dunaja (glasbena tekma). — 22:00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Zvoki v oddih (radijski orkester). — Konec ob 23:00.
Četrtek, 24. junija.
12:00: Simfonične pesnitve (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13:00: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Po domače (Magistrov trio). — 14:00: Vreme, borza. — 19:00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura: Dve leti vlade dr. M. Sto-jadinovića (Džura Jankovića, min. š. in r.). — 19:50: 10 minut zabave. — 20:00: Sa-lipian poje (plošče). — 20:10: Ob 10letnici polne polne v Ljubljani (g. Jože Kova-čič). — 20:30: Večer bolgarske glasbe. So-delujejo: gg. Slavko Ostere (voda beseda), prof. M. Lipovšek (klavir) in Vekoslav Janko (bariton). — 22:00: Čas, vreme, po-ročila, spored. — 22:15: Radijski orkester. — Konec ob 23. uri.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1, davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

NEPREKOSLJIV V CENI
in kvaliteti Vam nudj novosti
vseh vrst oblačil.
P R E S K E R,
Sv. Petra cesta št. 14.

KUŠEJE
Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

PRODAM
Beseda 50 par, davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI
premog
brez prahu,
KOKA, SUHA DRVA.
L. FOGACNIK
Bohoritova 8 — Telefon 22-69

ZIVE PISCANCE
teške 70-80 dkg. po 14 Din
kg. V zabojih po 26 komadov
razposila franko podvoz G.
Drehsler, Tuzla. 1647

Pristni citronov **LIMONINA** DR. DE FRANCO,
sok v prahu CATANIA (Sicilija)
nadomešča citronov v vseh uporabah. Potrebna vsakemu gospo-dinjstvu, v planinah in na morju. Napredaj v vseh trgovinah.
Glavno zastopstvo: »EXPORT-IMPORT« — A. ADAMIĆ
LJUBLJANA, Gosposvetska 8 Telefon 32-86

Makulturni papir
preda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knažijeva ulica št. 5

NARODNA TISKARNA
LJUBLJANA
KNAŽIJEVA 5
IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE AN NAJPREGLJANEJŠE

Pod zastavo Rdečega križa

Lepa prireditev RK na Gradu — Obiskovalci so bili večinoma iz okolice mesta

Ljubljana, 21. junija V Ljubljani se že ustavlja življenje kakor vsako leto. Baje spada Ljubljana med letoviška mesta; če je značilnost letovišča v zapuščenosti, miru ter zasnoposti, je Ljubljana nedvomno vzorno letovišče. Preden se je začela letniška sezona, je mesto razgibal velesejem. Včeraj je pa bila že prva letoviška nedelja. Kljub temu mešelo ni še povsem izumrlo, kar je treba nekoliko pripisovati tudi — odnosno predvsem — veselici Rdečega križa na Gradu.

Velesejem je spravič meščanske proračune precej iz ravnotežja, sicer pa poleti meščani ne posegajo nikjer posebno v kakršnekoli dogodke, ne izjemni veselice. S sklicevanjem na dobrodelni namen prireditve ne premaknejo meščani nikamor, zlasti ne v nedeljo po kosilu, ko je čas posevčen idiličnemu dremanju ter prebavljanju. Zato je bilo posebno značilno, da so meščani včeraj popoldne zasedli Tivoli kot iskreni prijatelji narave, kjer so letovali. Ni jih vlekelo tudi v kopališča, ker se jim je zdelo vreme neugodno za kopanje, da je pa bila na Gradu razvila zastava Rdečega križa, mnogi niso niti vedeli.

Zato je bilo med občinstvom na Gradu zelo malo pristnih meščanov. Okolniti, delavci, služkinje, vojaki... Iskreno je torej treba priznati, da je med meščani izredno malo idealistov, ki bi bili pripravljeni manifestirati za človekoljubno organizacijo zavedno vsaj na veselici. S tem pa seveda ni rečeno, da je bila prireditev slabo obiskana. Vendar bi bil lahko gromoten uspeh še lepši, če bi ali nedeljski siletniki na sprehod na Grad kakor n. pr. v Tivoli ali pod Rožnik.

Prireditelji so hoteli nuditi občinstvu čim več. Zato sta bili na veselici dve godbi na pihala, vojaška in poštarska, prof. Rantigajev harmonikarji so pa imeli cel koncert, ki je zaslužil v resnici posebno zanimanje in odobravanje, kakršnega je bil deležen. Škoda samo, da na graški planoti, na prostem ni primernega prostora za takšen koncert, ki ga želi igrati vsak, razen tega pa tudi videti male koncertante. Zato so se ljudje gnetli okoli koncertnega po-

dija brez vseh ozirov na mize, obložene s pijačo. V trenutku so nasokčili vse stole in mize ter je tako idealizem premagal materializem; materialisti niso niti vlekli vina izpod nog gledalcev. Med samim koncertom so najbolj goreči gledalci padali z miz med splošnim smehom, mali koncertanti so pa morali mirno in modro igrati. Toda tudi smeh je potreben na veselici.

Vse je bilo v znamenju Rdečega križa; celo na avtomobilu — bil je podoben rešilnemu voz — kjer so kuhali klobase, je plapolala zastava RK. Prodajalke dobrot in spominčkov pod šotori, točarke in natakarice — vse so imele na rokavih značke RK kakor je pač treba za časa samarijanske službe.

Posebna atrakcija je bil za mnoge srečolov, ki je privlačeval še tem bolj, ker je bilo mnogo dobikov. Pri tako pestrih dobikih je bila sreča lahko še posebno muhasta, saj so srečolovci lahko zadeli krmilo za kolo ali salamo, kopalne kape ali evinisko uho, klobuk ali pljuvalnik (dobil ga je vojak ter ga takoj vrnil) in kar je še podobnih srečonosnih dobikov.

Prireditelj je bil kresna — danes se že dan obesi — zato je bil na dnevnem redu tudi kres, ki so ga zažigali zvečer na ploščadi nad šancami. Bila je naložena velika grmada, kakršna so se zažigali, ko je vidiral Turke v deželo in kres z raketa in je privabil še marsikoga na grad, zlasti t. ker je tudi vreme prizanašalo priležnosti: popoldne je sicer resno grozil dež in bilo je sporno kakor pred nevihto, toda med prireditvijo Rdečega križa in igranjem je vendar precejšnja razlika.

V Ljubljani so veselice zelo redke in menda je bila včerajšnja zadnja letoš ter je zaslužila že zaradi tega pozornost; posebej je na zaslužila po svojem namenu kakor tudi po skrbni organizaciji, javno priznanje. RK, ki potrebuje za svoje široko razpredeno socialno delo izredno mnogo sredstev zlasti danes, bi ne mogel delovati, če bi se zanašal samo na podpore in članarino ter si mora pač pomagati s podobnimi prireditvami kakršna je bila včerajšnja in kakršna prireja že nekaj let.

Razstava treh samoukov

Otvoritev slikarske razstave Metoda Lepavce, Srečka Magoliča in Jožice Bregar

Ljubljana, 21. junija Pod pokroviteljstvom divizionarja Lazara Tonia, ki ga je zastopal general Dodić, je bila včeraj dopoldne v Jakopičevem paviljonu otvorjena slikarska razstava treh samoukov. Macedonci iz Prilepa Metodij Lepavca je razstavil 66 slik, Srečko Magolič 77 slik, njegova hčerka Jožica Bregar pa 7 slik.

Ob navzočnosti raznih zastopnikov in občinstva je s primernim nagovorom otvoril razstavo načelnik kulturnega oddelka mestne občine dr. Mole. Predstavil je s toplimi besedami gošta iz Prilepa in opozoril na nekatere značilnosti razstavljenih del, poudarjajoč da so vsi trije razstavljalci samouki, ki jim pa zaradi tega ni moglo odrekati resne volje in upoštevania vrednih sposobnosti.

Metodij Lepavca je že razstavljal v Prilepu, Bitolju, Ohridu in Skoplju. V Ljubljani je prišel ravno iz Skoplja, kjer je s svojo razstavo lepo uspel. Že zgodaj se je zdrnilo v njem veselje od slikanja, toda ni imel prilike ne sredstev, da bi se izkazal. Lotil se je raznih poklicev, slikarski nagon pa ga je čedalje bolj obvladal. V ožji domovini so ga priznali. Prodajal je toliko svojih del, da je lahko odšel v inozemstvo. Mutil se je po več mesecev v Nemčiji, Franciji in Bolgariji. Zadnjih pet let se ukvarja samo s slikarstvom. Metodij Lepavca odkrito pove, da je samouk. Učil se je sam, ko je opazoval domačo pokrajino, ko je hodil po tujini in ogledoval dela tujih mojstrov, ko je obiskoval razstave domačih mojstrov. Odkrito tudi pove, da mu gre predvsem za nekakšno propagando. V Slovenijo je prišel, da bi videl našo pokrajino, da bi spoznal našo mentaliteto, ki je svet zase v primeru z njegovim domačim svetom, katerega nam je s svojimi slikami skušal pokazati. V tem pogledu so njegove slike za nas zanimive. Marsikdo, ki še ni videl orientalskega dela naše države, se bo z užitek pomudil pred slikami Metodija Lepavce. Motivi iz Skoplja, Velesa, Bitolja, Prilepa in Ohrida bodo gotovo vzbudili pozornost obiskovalcev razstave. Pesler svet v barvah, svoja velika arhitektura hiš, svojevrsna pokrajina, vse to človeka predvsem zanima.

Metodij Lepavca je hotel pokazati Ljubljani značilnosti svoje domovine in v tem pogledu je brez dvoma uspel. Ako si še zastavimo vprašanje, ali imajo njegove si-

ke tudi kakšno umešniško vrednost, moramo odgovoriti, da tudi v tem pogledu njegova razstava ni brez vrednosti. Večina slik je res propagandnega značaja, med njimi je pa nekaj akvarelov in oljnatih slik, ki zadovolje človeka tudi po svoji estetski vrednosti.

Srečko Magolič je v Ljubljani pred leti že razstavljal. Kakor vsi samouki, je tudi on zelo ploden. Pri njem prevladuje zelena barva. Kakor je v barvah monoton, tako je v motivih raznolik. O propagandni vrednosti njegovih slik nima smela govoriti, kakor je to mogoče pri Lepavcu, glede umetniške vrednosti je na približno tako kakor z Lepavcem. Je nekaj slik, spričo katerih se gledalcu kot estetu ni treba zgražati (n. pr. št. 112 Jesenski gozd).

Jožica Bregar je opazovala najbrž, kako slika njen oče, pa je še sama poskušala, potem, ko ji je atek povedal, kako se mešajo barve in nanašajo na platno. Če ima veselje, naj kar slika naprej, kdo bi ji smel kratiti to veselje.

V seznamu slik so navedene tudi cene. Najdražja je Magoličeva št. 58, ki stane 5000 Din, najcenejša so one Metodija Lepavce v znesku 250 Din. Želimo jim celo, da bi kaj prodali in poplačali vsaj stroške, ki so jih imeli.

Stroj za odkrivanje laži

Poročali smo že o nevarnem stroju, ki pokaže, ali govori človek resnico ali pa laže. Stroj beleži namreč človeške misli, kolikor gre za energijo pri vprašanjih, ki jih zastavljajo človeku. Če govori resnico in mu ni treba napenjati misli ne porabi toliko energije, kakor pri opisovanju neresnice, ko mora paziti, da je neresnica vsaj kolikor toliko podobna resnici in da se preveč ne zaplete v protislovja. Stroj za odkrivanje laži so prvič razbili, ko so sodili v New Yorku tolovaja Johna Rappaporta.

Rappaport je bil obtožen razen drugih grehov tudi umora svojega prijatelja. Mož je odločno tajil zločin, pa so mu ga dokazali in obsojili je bil na smrt. Da bi pa prepričali morebiten pravični umor in da bi

mogel obsojenec dokazati svojo nedolžnost, so ga ponovno zaslišali s pomočjo stroja za odkrivanje laži. Najprej so zastavljali obsojenцу lahka vprašanja, na katere je odgovarjal z najmanjšim odporom energije in stroj je kazal, da govori resnico. Čim bolj so se pa vprašanja eskalirala okrog umora in postajala zapletena, tembolj je moral obtoženec napenjati energijo, da bi se izmotal. In tedaj je stroj kazal, da laže. Tako je lahko sodišče mirne vesti potrdilo obsodbo, ker so se tudi strokovnjaki prepričali, da je bil obsojenec kriv. Rappaporta so čez pol ure usmrtili.

11 let je molčal

Ameriški listi poročajo o mehaniku Melynu Trainu, uslužbenem v neki garaži v Filadelfiji. Mož je bil 11 let dozdnevno nem. Oni dan so pa njegovi tovariši ostrmeli, ko je naenkrat izpregovoril in jim pojasnil, zakaj celih 11 let ni izpregovoril nobene besede. Leta 1911 je uslužboval v Bostonu trgovino, v katero so vložili njegovi prijatelji precej denarja. Za družabnika si je izbral svojega svaka, ki je pa nekega dne pobral ves denar iz blagajne in jo mahnil v New York, kjer je vse poglaj, potem si je pa končal življenje.

Train je bil tako obupan in osramočen, da je trdno sklenil molčati, dokler se mu ne bo posrečilo vrniti vsega denarja svojim prijateljem. Odsel je v Filadelfijo, kjer se je lotil dela. Pridno je delal 11 let in vsa ta leta ni izpregovoril niti besede. Ko je ves srečen in ponosen odposlal zadnji ček, je začel zopet govoriti. Prijateljem je pripovedoval, da mu je bilo prvo leto zelo težko, ko ni govoril, potem se je pa navadil. Sicer pa meni, da ljudje itak preveč govorijo in mlajši večinoma prazno slamo. Spoznal je pa, da se mnogo lažje in uspešneje dela, če človek ne govori. Tako je na sebi preizkusil pregovor: Govoriti srebro, molčati zlato.

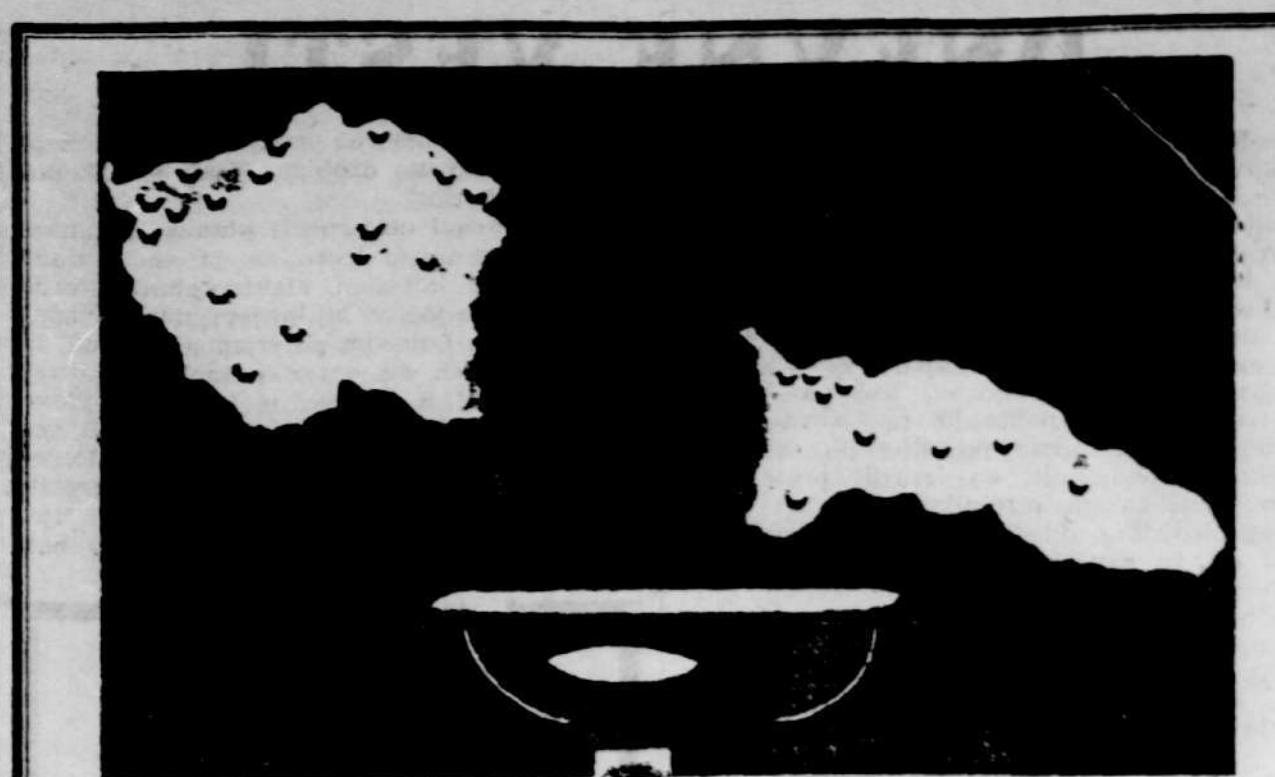
Senzacije in tragedije Eifflovega stolpa

Piše se njegova zgodovina — Zagonetka ruske princese — Mračni načrti s srečnim koncem

Namestu da bi ga podrl, je postal Eifflov stolp zopet središčno splošnega zanimanja. Med svetovno razstavo v Parizu meče vsak večer mogočne svetlobne stolce na nebo in v Parizu so končno jeli pisati zgodovino na senzacijah in tragedijah tako bogatega Eifflovega stolpa. Predhodna zgodovina stolpa je kratka. Pred 50 leti so iskali za Pariz senzacijo. Ing. Eiffel je predlagal francoski vladi, naj bi zgradili ogromen stolp, ki bi postal pozneje znak Pariza.

Toda od vseh strani so se pojavljale ovire. Strokovnjaki so dokazovali črno na belu, da bi se taka konstrukcija porušila. Javljali so, da je načrt ing. Eiffla prava blaznost. Umetniki so zbirali podpise, da bi prepričali ta monstrum, ki bi po njihovem mnenju pokvaril lepo lice vsega mesta. Pobožniki so pa videli v Eifflovem načrtu nov babilonski stolp in bali so se podobnih posledic. Toda vse te ovire so bile premagane in Eifflov stolp so vendarle zgradili. Popovski strelci so oznanili nje-

ČEŠKOSLOVAŠKA, zemlja zdravilnih kopališč in mineralnih vrelcev!

Skoro vsaka bolezen ima v češkoslovaški zdravilni vrelci. Svetovna kopališča, kakor Karlovi vari, Marijanske Lazni, Joachimov, Luhačovice, Piestany, Trendian-ska Tepla prinašajo trpečemu človeštvu že stoletja zboljšanje.

Pri obisku češkoslovaških kopališč 66% znižana železniška vožnja pri povratku. Razne druge ugodnosti.

Informirajte se glede ugodnosti in znižanj za inozemce v CSR pri Putniku a. d. Beograd, pri Wagon Lits/Cook, pri American Express Co. kakor tudi pri vseh drugih potovalnih pisarnah.

vočasno prepričati, pozneje so pa to obžalovali, kajti dotični obupanec je zakrivil čez dva ni dvojni umor.

Okrog Eifflovega stolpa se pa ne plete samo tragične zgodbe. Pred dvema letoma se je povzpela na stolp obupana mladenka. Vrh stolpa je stal mlad mož, ki je imel tudi namen skočiti doli in si končati življenje. Med njima se je razpredel pogovor in spoznala sta, da bo pametneje začeti skupaj novo življenje kakor pa skočiti s stolpa. Zdal živita v srečnem zakonu. Zaboljuba sta se, da se bosta povzpela ob vsaki obletnici svoje poroke na vrh Eifflovega stolpa.

Beraški sindikat

V Kajri živi že od nekdaj mnogo beračev. Zednje ča se so se pa razmnožili tako, da je sklenila policija nastopiti proti njim. Oni dan je priredila lov na berače in polovila jih je blizu 1000, med njimi 800 otrok. Med zasliševanjem so prišli na dan čudne stvari. Nekateri berači naberajoč mesečno v našem demanju blizu 2.000 din, delavci v Egiptu zaslužijo komaj toliko, pa mora trdo delati. Kajski berači imajo svoj sindikat, ki šteje okrog 500 članov. Predsednik dobiva procente od dohodkov vsakega člana. On dodeljuje članom mestne okraje in vsaka konkurenca je prepovedana. Naloga sindikata je skrbeti za člane tudi sicer in jim lajšati življenje. Sindikat posoja beračem pohabljen otroke, da z njimi upešneje beračijo.

V Kajri je pa tudi mnogo neorganiziranih beračev. Preiskava je dognala, da imajo mnogi berači zemljišča, na katerih delajo njihove družine.

Zlato iz marmelade

Alkimisti so hoteli pridobivati zlato iz raznih snovi, pa se jim ni posrečilo. Toda zlato se izdeluje ali bolje rečeno pridobiva in se bo pridobivalo iz najrazličnejših stvari. Tako se je posrečilo milijonarju Williamu Browu pridobivati zlato iz marmelade. In pridobil ga je mnogo, če sodimo po njegovih milijonih in po načinu življenja tega bogataša, marmeladnega kralja, lastnika velikih tovarn marmelade v Cincinnati.

Mož je nedavno slavil zlato poroko in na pojedino je povabil okrog 400 gostov. Vabila niso bila napsana na papirju, temveč na čistem zlatu, obloženem z emajlom, besedilo vabila je bilo pa v zlatu vrezano. Baje so porabili za to 80 kg čistega zlata in gotovo ni nihče vabila izgubil. Da ni pripravil milijonar svojim gostom hrenov z gorčico ali hrenom, je jasno. Med gosti je bil tudi lakomnež, ki je dejal, da se že veseli, ko bo Brow slavil demantno poroko. Če je poslal na zlato poroko zlata vabila, pošlje na demantno gotovo demantna.

TEŽKO VPRAŠANJE

— Če bi bil vedel, kako bi napravil svoj ženi večje veselje — če ji kupim kolo ali če ji obljudim avtomobil.

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

To je bil konec. Težka žrtev je bila doprinešena. Bil je že skrajni čas Robertova volja je bila izvršena.

V.

ZADNJI VRTINCI

Prodaja posestev je komaj pokrila očetove dolgove. Robertu de Brancelinu je ostal od vsega rodbinskega premoženja samo delež, ki ga je bila previdno zavarovala njegova mati.

Nekaj časa so lahko videli njegovi predstojniki v njem vzor častnika. Zdelo se je, da je pozabil na vse, kar ga je vezalo na preteklost in da se je posvetil samo svojim študijem z vso vnemo in žilavostjo.

In vendar je bilo v resnici čisto drugače. Ljubezni se še vedno z vso silo gorela v njegovem srcu in ker še ni bila utihnila, si je Robert toliko prizadeval, da bi dosegel častniško diplomno. Če se je bil odločil — in za ceno kolikovega trpljenja! — vrniti Staši svobodo, ki je ni mogel več omejevali, če ni hotel izgubiti spoštovanja do samega sebe,

ni pomenilo to, da bi bil v duhu opustil upanje, da si jo bo nekega dne zopet priboril. Čeprav si tega ni priznaval, je telo v njem to upanje, dasi ne izraženo.

Kot častnik se bo morda lahko potegoval za Stašino roko. In v tem upanju je našel moč za življenje in voljo za doseg svojega cilja. Toda če je razpolagal sam s seboj, se je zgodilo nekaj, kar mu je dokazalo, da lahko vprav toliko razpolaga s seboj.

Iz svojega prejšnjega načina življenja je bil ohranil navado zasledovati odmeve družabnega življenja v rubrikah dnevnikov. To mu je postala vsakdanja potreba od trenutka, ko je ugotovil, da se Stašino ime vedno pogosteje pojavlja v opisih svečanosti in da ga spremljajo komentarji o njeni izredni lepoti, vzbujajoči splošno pozornost. Dopustiti nekatere resnice je človeku tako mučno, ma se zadovolji tudi z najskromnejšo pretvezo, da mu ni treba vedeti za nje.

Svoje gorje bolje utopiti v tem, je pomislil Robert, ne da bi mu šla v glavo misel, da bi si ga bila zbrisala iz spomina, kajti tako zelo je še vedno mislil na njo. Vsekakor človeku je potrebno razvedrilo, meni delo, niti družba.

In vsaka vest o Staši je podvojila njegovo prizadevanje. Minila je zima. Robert se je približeval svojemu cilju in njegovo upanje se je dvigalo, ko je nekega tureta čita naslednje poročilo:

»Gospodična Ravačeva, hči grofa Borisa Ravačeva, visokega dostojanstvenika ruskega dvora in grofice, rojene Symianove, zapušča Pariz, da od-

potuje v Petrograd, kjer se bo poročila z generalom baronom Diamindom, pobočnikom našega prijatelja in zaveznika Njegovega Veličanstva carja Nikolaja II.

Čeprav izgubi Pariz kraljico svojih svečanosti, spremljavo naše najprizrečnejše čestitke dražestno nevesto.

Tistega večera se je Robert de Brancelin skoraj do nezvesti napil, da so ga morali tovariši odnesti v šolo, kjer so ga položili na posteljo, pobrali naboje iz njegovega samokresa in jih vzeli s seboj. To se jim je zdelo potrebno, ker so spoznali, da bi utegnil Robert seči po samomorilnem orožju.

In od tistega dne so opazovali njegovi predstojniki v tem dotlej tako odličnem gojencu čudno izpremembo.

Bilo je konec njegovega navdušenja za knjige. Bilo je konec njegove pozornosti na predavanih Zdelo se je, da je našel v svojem usodnem atavizmu tisto strast igranja z nevarnostjo, ki ji je bil podlegel tudi njegov oče. Jel je igrati s tako vne-mo, s tolikim ognjem, da so se vsi čudili in pri igri se je vedel kakor pri dvoboju. Neobčajna sreča mu je naklonila zdaj dobitik zdaj zopet izgubo. Toda to početje mu je prineslo očitke predstojnikov, ki jih je v svojem neupogljivem značaju težko prenašal, pri njegovih tovariših pa od-proti občevarjanju z njim.

Avгust 1914: Dan, ki o njem ni treba pisati. Zadnji letnik vojaške šole, razdeljen nemudoma med konjeniške enice, je bil poslan na bojišče. Poročnik Robert de Brancelin je bil dode-

ljen X-temu huzarskemu polku. Tam je nastala nova sprememba tega čudovitega značaja.

Njegov pogum je bil brezmejen. Zdelo se je, da kaže vedno in povsod le eno prizadevanje — pomiriti se s smrtjo. Toda Smrt odklanja dvoboji, ona si izbere tistega, ki ji ugaja in potem udari. Robert, ki jo je namenoma iskal in ji kljuboval, ni dosegel tega, da bi ga ubila.

Nekega dne, ko je bil že prekoračil meje same predznosti, ga je poldnev njegov poveljnik.

— Gospod poročnik, — mu je dejal, — ni moja stvar presojeti nagibe, ki so vas napotili k temu početju in ne morem bi ugovarjati, če bi s tem, da se sami izpostavljate nevarnosti, ne izpostavljali tudi drugih. Toda vaši vojaki vam slede kamor hočete in ker niso tako srečni, kakor vi, se ne vračajo vsi.

— Mislim sem, da so to tako zvana naključja vojne, — je pripomnil Brancelin mračno.

— Motite se, — je odgovoril poveljnik. — Voj-na naključja so navadne nevarnosti, ki nam prete pri koristnih ciljih. Nikoli pa nisem še slišal, da bi prištevati med nje samomor.

Poročnik je zardel in molčal.

— Pravo vrednost daje poveljniku ne toliko pogum, kakor trezna prevdarnost, s kakršno izpostavlja nevarnosti življenja tistih, ki jim poveljuje, — je nadaljeval poveljnik. Če slepo tvegate svoje življenje, tvegate tudi življenje svojih vojakov, ki so tudi moji, a tega ne morem dovoliti. Mladi poročnik se je pri teh besedah vrnal in vprašal hladno: